

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Csr/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416204567
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2019:8416204567.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobcu: R. Š., V. XX.XX.XXXX, P. Q. XXX/XX, K., proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpený: AK Antol, s.r.o., Kupeckého 2542/72, 902 01 Pezinok, IČO: 47 257 024, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovskej a mediačnej, Dunajská 15, 811 01 Bratislava - Staré Mesto, vydaný rozhodcom JUDr. Jánom Huňadym, dňa 6.6.2016, pod sp. zn. PI-R/1015/0142 v právnej veci žalobkyne Poštovej banky, a.s., Dvořákovo nábřežie 4, 811 02 Bratislava, IČO:31 340 890, proti žalovanej R.I. Š., XX.XX.XXXX, K., Q. XXX/XX, o zaplatenie 836,39 eur s prísl., v plnom rozsahu z r u š u j e.

II. Vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku uvedeného vo výroku I. tohto rozsudku o d k l a d á do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného pod sp. zn. 5Csr/1/2016.

III. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v plnom rozsahu, do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdneho úradníka o výške tejto náhrady.

IV. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť Slovenskej republike súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 331,50 eur na účet tunajšieho súdu, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na súd dňa 12.8.2016 domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným záujmovým združením právnických osôb Rozhodcovská a mediačná so sídlom Dunajská 15, Bratislava, dňa 6.6.2016 pod sp.zn. PI-R/1015/0142 špecifikovaného vo výroku tohto rozsudku a odloženia vykonateľnosti tohto rozhodcovského rozsudku do právoplatnosti rozhodnutia súdu o žalobe.

2. Zrušenie rozhodcovského rozsudku v žalobe podanej na vzorovom formulárovom tlačive odôvodnila dôvodmi uvedenými v § 45 ods. 1 písm. b), d), e), i) a l) zákona č. 355/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. K dôvodom zrušenia rozhodcovského rozsudku uviedla, že dňa 16.9.2011 uzavrela so žalovanou „Zmluvu o úvere dostupná pôžička“ č. 3667122111, na základe ktorej jej bol žalovanou poskytnutý úver vo výške 1 000 eur. So splácaním úveru sa dostala do omeškania. Žalovaná podala na Stály rozhodcovský súd zriadený pri Rozhodcovskej a mediačnej žalobu, na základe ktorej prebehlo spotrebiteľské rozhodcovské konanie. O začatí tohto konania nebola informovaná. V konaní bol pod sp.zn. PI-R/1015/0142 vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorého zrušenia sa domáha.

4. Predmetné spotrebiteľské rozhodcovské konanie trpí vadou absencie právomoci rozhodcovského súdu.

Rozhodcovská zmluva zo dňa 16.9.2011, na ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc, je podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre jej neurčitosť neplatná, nakoľko neobsahuje špecifikáciu sporov, na ktoré sa má vzťahovať.

Neplatná je aj pre jej neprijateľnosť ako zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. a) a písm. r) Občianskeho zákonníka. Ako zmluvná podmienka je neprijateľná aj s poukazom na čl. 6 ods. 1 a čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, čl. 144 ods. 1 a čl. 7 ods. 2 Ústavy SR, a ustálenú judikatúru Európskeho súdneho dvora (rozsudok Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C 240/98 až C 244/9).

5. Rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, čo vyplýva z vopred pripravených kompaktných formulárových tlačív, do ktorých sa vpisuje len špecifikácia spotrebiteľa a zmluvy o úvere. Rozhodcovská zmluva bola žalobkyni predložená spolu so zmluvou o úvere ako súčasť viacerých listín. Žalobkyňa mala pritom za to, že podpisuje iba zmluvu o úvere.

Ak rozhodcovská zmluva má byť právom akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie strán, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6MCdo 9/2012).

6. Rozhodcovská zmluva dáva žalobkyni možnosť výberu medzi rozhodcovským a všeobecným súdom len v prípade, že bude žalobcom. V prípade, že žalobcom bude veriteľ, žalobkyňa nemá možnosť výberu. Zmluvné dojednanie, ktoré neumožňuje spotrebiteľovi dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom aj v prípade, že žalobu podá proti spotrebiteľovi dodávateľ, narušuje rovnováhu zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, v dôsledku čoho je podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a Smernice Rady 93/13/EHS neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a v zmysle § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka sa proti nej má konať podľa dobrých mravov (Nález Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 55/2011 zo dňa 24.2.2011).

7. „Zmluva o úvere dostupná pôžička“ č. 3667122111 ako spotrebiteľská zmluva obsahuje aj ďalšie neprijateľné podmienky.

Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je prinajmenšom ustanovenie bodu 5.8. „Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička“, ktorého obsahom je dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečujúca splnenie záväzkov žalobkyne ako spotrebiteľky z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Aj táto dohoda nebola so žalobkyňou individuálne dojednaná a je tiež súčasťou vopred pripraveného kompaktného formulárového celku upravujúceho podmienky úverového vzťahu. Žalobkyňa ako dlžník mohla vopred pripravené a naformulované ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy len prijať alebo odmietnuť. Obchodné podmienky nemôžu slúžiť na to, aby dodávateľ do nich v neprehľadnej zložite naformulovanej forme a malými písmenami skryl pre spotrebiteľa nevýhodné dojednania, a predpokladal, že tieto môžu pozornosť spotrebiteľa upútať.

Navyše, dohodou o zrážkach zo mzdy nie je podľa platnej právnej úpravy možné zabezpečiť splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy.

8. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je tiež dojednanie o ročnej úrokovej sadzbe z úveru vo výške 25,50 %. Skutočnosť, že v danom prípade pri splácaní úveru 5 rokov už po uplynutí 4 rokov riadneho splácania sa na úrokoch preplatí samotná istina, nie je v rozpore len s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale hraničí až s úžerou. Preto takéto zmluvné dojednanie je podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné.

9. „Zmluva o úvere dostupná pôžička“ č. 3667122111 neobsahuje všetky obligatórne obsahované náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, a to údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, údaje o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru a podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, a údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Preto podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách spotrebiteľský úver poskytnutý žalobkyni je potrebné považovať za úver bez úrokov a poplatkov.

10. Uznesením zo dňa 17.10.2016 č.k. 5Csr 1/2016-30 súd v súlade s § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku doručil žalovanej žalobu na vyjadrenie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia.

Uznesenie bolo žalovanej doručené dňa 20.9.2016.

Žalovaná na výzvu reagovala až podaním zo dňa 9.11.2016, ktorým navrhla žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.

K dôvodom zamietnutia žaloby uviedla:

11. Poprela tvrdenie žalobkyne, že rozhodcovské konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozhodcovský rozsudok, trpí absenciou právomoci rozhodcovského súdu.

Uviedla, že rozhodcovský súd v súlade s ust. § 28 ods. 6 zákona č.355/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní riadne preskúmal, či uplatnený nárok nie je založený na neprijateľnej podmienke alebo na zmluvnom dojednaní, vrátane rozhodcovskej doložky. Rozhodcovskú doložku, ktorá je obsiahnutá v čl. 3.5. „Zmluvy o úvere dostupná pôžička“ č. 3667122111, rozhodcovský súd vyhodnotil ako platnú a zákonne dojednanú zmluvnú podmienku, s čím sa plne stotožňuje.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou jedine vtedy, ak dodávateľ jednostranne prikazuje spotrebiteľovi riešiť všetky spory výlučne v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovskou doložkou žalovaná neprikázala jednostranne žalobkyňi riešiť spory v rozhodcovskom konaní. Žalobkyňa mala možnosť rozhodcovskú doložku ako aj predmetné rozhodcovské konanie odmietnuť. Zmluvu o úvere, ktorej súčasťou je rozhodcovská doložka, žalobkyňa na znak jej akceptácie podpísala, voči doložke nemala žiadne námietky.

Navyše, každý spotrebiteľ má možnosť konanie pred rozhodcovským súdom dať preskúmať všeobecným súdom a podať žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Poukázala na skutočnosť, že ust. § 3 zákona č. 355/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktoré upravuje náležitosti rozhodcovskej zmluvy, nadobudlo účinnosť až 1.1.2015, pričom rozhodcovská doložka bola dojednaná 16.9.2011. Preto toto ustanovenie nemožno na túto rozhodcovskú doložku spätne aplikovať.

Navrhla vyžiadať spis Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. PI-R 1015/0142.

12. Poprela tvrdenie žalobkyne o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

Poukázala na znenie ust. § 53 ods. 7 Občianskeho zákonníka účinné v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého zákon výslovne zakazoval zabezpečenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy iba prevodom práva k nehnuteľnosti, nie dohodou o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá v súlade s ust. § 551 Občianskeho zákonníka, ako aj ďalšími príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Dohoda predstavuje legitímny a zákonom aprobovaný spôsob zabezpečenie záväzku žalobkyne zo spotrebiteľskej zmluvy, a je v súlade aj predpismi Európskej únie a najnovšou judikatúrou súdneho dvora EÚ.

13. Poprela tvrdenie žalobkyne, že poskytnutý spotrebiteľský úver je pre nedostatok obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere potrebné považovať za úver bez úrokov a poplatkov.

„Zmluva o úvere dostupná pôžička“ č. 3667122111 obsahuje údaj o počte mesačných splátok (60), dátum prvej splátky (16.11.2011), a dátum poslednej splátky (16.9.2016). Z týchto údajov je zrejmé ako doba trvania zmluvy, tak aj termín konečnej splatnosti úveru.

Vo vzťahu k absencii údajov o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov poukázala na rozsudok Súdneho dvora (ES) v konaní Home Credit Slovakia / Klára Bíroová C - 42/15, ktorý sa touto otázkou zaoberá. Pokiaľ žalobkyňa mala v tomto smere akékoľvek pochybnosti, mala možnosť požiadať žalovanú o amortizačnú tabuľku.

14. Uznesením zo dňa 23.1.2017 č.k. 5Csr 1/2016-60 súd podľa § 167 ods. 3 Civilného sporového poriadku vyzval žalobkyňu na vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej k žalobe v lehote 15 dní od jeho doručenia.

Žalobkyňa na výzvu reagovala písomným podaním zo dňa 28.2.2017, ktorým oznámila, že na svojich doterajších tvrdeniach trvá a s vyjadrením žalovanej nesúhlasí.

15. Súd spor prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 22.3.2019 za prítomnosti iba zástupcu žalovanej. Neprítomnosť žalobkyne zdravotnými dôvodmi ospravedlnila jej príbuzná. Žalobkyňa o odročenie pojednávania nepožiadala.

Zástupca žalovanej na pojednávaní trval na zamietnutí žaloby. V celom rozsahu poukázal na svoje písomné vyjadrenie zo dňa 9.11.2016. Po oboznámení so spisom rozhodcovského súdu namietol tvrdenie žalobkyne, že o začatí rozhodcovského konania nebola riadne oboznámená.

Súd na tomto pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým žalobe vyhovel a napadnutý rozhodcovský rozsudok zrušil v plnom rozsahu.

K dôvodom zrušenia rozhodcovského rozsudku súd uvádza:

16. Podľa § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania strán uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Podľa § 132 ods. 2 Civilného sporového poriadku opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

Podľa § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

Podľa § 151 od.1 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

Podľa § 186 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti.

Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 191 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti., pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

17. Z obsahu spisu Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného záujmovým združením právnických osôb Rozhodcovská a mediačná, Dunajská 15, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 45 744 581(ďalej len „rozhodcovský súd“), sp.zn. PI-R/1015/0142 vyplýva, že tento rozhodcovský súd dňa 6.6.2016 vydal pod sp.zn. PI-R/1015/0142 rozhodcovský rozsudok, ktorým uložil žalobkyni zaplatiť žalovanej 836,39 eur, úrok vo výške 25,50% ročne zo sumy 836,39 eur od 2.10.2015 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 836,39 eur od 2.10.2015 do zaplatenia, a sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania ku dňu 1.10.2015 vo výške 221,10 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

Podľa poštovej doručky v spise rozhodcovský rozsudok bol žalobkyni doručený dňa 25.7.2016.

18. Z obsahu spisu rozhodcovského súdu sp.zn. PI-R/1015/0142 ďalej vyplýva, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný v spore kvalifikovanom rozhodcovským súdom ako spotrebiteľský spor, a to v spore medzi stranami vyplývajúcom zo zmluvy špecifikovanej ako „Zmluva o úvere dostupná pôžička,“ č. 3667122111 zo dňa 16.9.2011 (ďalej len“ zmluva o úvere“).

Rozhodcovský súd konanie v predmetnom spotrebiteľskom spore začal na základe žaloby podanej žalovanou na rozhodcovský súd dňa 14.10.2015. Rozhodcovský súd v konaní na základe tejto žaloby postupoval podľa zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinnom od 1.1.2015 (ďalej len „Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní“). Na právne vzťahy medzi stranami založené zmluvou o úvere aplikoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia tejto zmluvy o úvere (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“).

19. Žalobkyňa sa žalobou domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku špecifikovaného v bode 17. odôvodnenia tohto rozsudku.

Podľa § 46 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania.

Rozhodcovský rozsudok bol žalobkyni doručený dňa 25.7.2016.

Preto pokiaľ žalobkyňa žalobu o zrušenie tohto rozhodcovského rozsudku podala na súd dňa 12.8.2016, súd prijal záver, že žalobkyňa žalobu podala v zákonnej lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku.

20. Podľa § 45 ods.1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak

- a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu,
- b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,
- c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania,
- d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu,
- e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
- f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa § 34 ods. 2 a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s návrhmi a tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca,
- i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, 17) a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom,
- k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky,
- l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ods. 1 písm. c), e) a i) až l). Ak sa dôvod zrušenia rozhodnutia vzťahuje len na časť rozhodcovského rozsudku, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti, ak je dotknutá časť možné oddeliť od nedotknutej časti výroku rozhodcovského rozsudku.

22. Žalobkyňa žiadala napadnutý rozhodcovský rozsudok zrušiť z dôvodov uvedených v 45 ods. 1 písm. b), d), e), i) a l) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

23. Žalobkyňa nepreukázala existenciu dôvodu pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 45 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Nepreukázala tvrdenie, že ako účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebola o konaní alebo o ustanovení rozhodcu v tomto konaní upovedomená, a ani že by jej nebolo umožnené konania sa zúčastniť.

Z obsahu spisu rozhodcovského súdu vyplýva, že rovnopis žaloby podanej žalovanou na rozhodcovský súd dňa 14.10.2015 bol spolu s výzvou na zaslanie žalobnej odpovede podľa § 25 ods. 4 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a s oznámením o ustanovení rozhodcu JUDr. Jána Huňadyho, žalobkyni riadne doručené. Podľa poštovej doručky v spise písomnosti boli žalobkyni doručené dňa 22.2.2016. Pravosť ani pravdivosť tohto listinného dôkazu žalobkyňa v konaní nenamietla. V konaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by ho spochybňovali.

24. Keďže podľa cit. § 45 ods. 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy (ex off) preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ods. 1 písm. c), e) a i) až l), súd sa ďalej zaoberal v predmetnom spore aj dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku uvedeným v § 45 ods. 1 písm. c) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

Súd nezistil, že by napadnutý rozhodcovský rozsudok bolo dôvodné zrušiť pre to, že ním bol rozhodnutý spor, ktorý nebolo možné rozhodnúť v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

25. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa tohto zákona možno rozhodovať len spotrebiteľské spory, ohľadom

ktorých možno uzatvoriť dohodu o urovnaní, vrátane sporov o určenie, či tu právo a lebo právny vzťah je, alebo nie je.

Podľa § 1 ods. 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní nemožno rozhodovať spory o vzniku, zmene alebo zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam, spory o osobnom stave, spory súvisiace s núteným výkonom rozhodnutí a spory, ktoré vznikli v priebehu alebo súvisia s konkurzným konaním.

Podľa § 2 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní spotrebiteľským sporom je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľské spory môžu byť v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní rozhodované len na základe spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy podľa § 3 a len spotrebiteľská rozhodcovská zmluva podľa § 3 môže založiť právomoc stáleho rozhodcovského súdu v spotrebiteľských veciach.

Podľa § 3 ods. 1 veta prvá Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je dohoda medzi dodávateľom a spotrebiteľom o tom, že spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú zo spotrebiteľskej zmluvy alebo s touto spotrebiteľskou zmluvou súvisia, rozhodne v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní určený stály rozhodcovský súd zapísaný v zozname podľa § 18 a určený v tejto spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve.

26. Cit. ust. § 1 ods. 2 a ods. 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní pozitívne a negatívne vymedzuje, aké spory možno a aké spory nemožno rozhodovať v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (tzv. objektívna arbitrabilita).

Cit. ust. § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní zároveň stanovujú, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva ako dohoda medzi dodávateľom a spotrebiteľom musí vždy obsahovať vymedzenie spotrebiteľskej zmluvy, resp. spotrebiteľských zmlúv, spory z ktorých rozhodne v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní určený stály rozhodcovský súd (tzv. subjektívna arbitrabilita).

27. Napadnutým rozhodcovským rozsudkom bol v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní rozhodnutý spor o plnenie vyplývajúce zo zmluvy o úvere, ktorý cit. ust. Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní z rozhodovania v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní nevylučuje. Ide o spor, v ktorom je možné uzavrieť dohodu o urovnaní, pričom nejedná sa o žiaden zo sporov negatívne vylúčených zákonom z rozhodcovského konania.

Podľa bodu 5. zmluvy o úvere a čl. 10. „Všeobecných obchodných podmienok“ (ďalej len „všeobecné obchodné podmienky“), ktoré podľa zmluvy o úvere sú jej neoddeliteľnou súčasťou, zmluvné strany spor, ktorý bol predmetom spotrebiteľského rozhodcovského konania v danom prípade, a ktorý bol rozhodnutý napadnutým rozhodcovským rozsudkom, zo spotrebiteľského rozhodcovského konania nevylúčili.

28. Preto súd zastáva názor, že v danom prípade nie je daný ani dôvod na zrušenie napadnutého rozhodcovského rozsudku uvedený v § 45 ods. 1 písm. c) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, spočívajúci v skutočnosti, že napadnutým rozhodcovským rozsudkom bol rozhodnutý spor, ktorý rozhodcovské zmluvy nepredvídali, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania.

29. Ako ďalší dôvod na zrušenie napadnutého rozhodcovského rozsudku žalobkyňa uviedla nedostatok obsahových náležitostí rozhodcovskej zmluvy podľa § 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, resp. existenciu iného dôvodu jej neplatnosti, uvedené v § 45 ods. 1 písm. e) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

30. Podľa bodu 5. zmluvy o úvere „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť, a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v čl. 10. II. časti Všeobecných obchodných podmienok. Klient berie na vedomie, že rozhodnutie rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia sa na súde môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní“.

Podľa čl. 10. bodov 10.2.2. a 10.2.3. Všeobecných obchodných podmienok: „Banka a Klient sa dohodli na rozhodcovskej doložke týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní Služieb, Bankových produktov a/alebo vykonávaní Bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik príslušnej zmluvy, a to v nasledovnom znení:

a) pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania,

b) pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania.

Ak klient najneskôr pri uzavretí Bankového obchodu a/alebo Zmluvy nedoručí Banke písomné oznámenie, že s rozhodcovskou doložkou nesúhlasí, má sa za to, že ju prijal.“

31. Zmluvu o úvere, vrátane dojednaní cit. v bode 30 odôvodnenia tohto rozsudku, strany dojednali dňa 16.9.2011.

Do 31.12.2014 platil na Slovensku iba zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“). Až s účinnosťou od 1.1.2015 bol do slovenského právneho poriadku zavedený Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Rozhodcovské rozsudky preto do 31.12.2014 vydávali výlučne rozhodcovské súdy zriadené podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré jediné mali právomoc vecí podané na rozhodcovské súdy rozhodovať podľa tohto zákona, a to bez ohľadu na to, či na jednej strane sporu bol spotrebiteľ alebo išlo o vzťah medzi podnikateľmi.

Od 1.1.2015 rozhodcovské rozsudky začali vydávať v spotrebiteľských veciach už rozhodcovské súdy, ktoré splnili podmienky Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v konaniach už podľa tohto nového zákona. Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní pritom v prechodných ustanoveniach § 73 upravuje aplikáciu tohto nového zákona vo vzťahu k rozhodcovským konaniam, ktorých predmetom bol spotrebiteľský spor začatý pred 1.1.2015.

32. Podľa ust. § 73 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015 s tým, že právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

Podľa cit. ust. § 73 ods. 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

33. Vychádzajúc z týchto prechodných ustanovení Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní súd rozhodcovskú zmluvu uzavretú v danom prípade stranami dňa 16.9.2011 posudzoval podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia, tzn. podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, nie podľa nového Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Súd teda prisvedčil argumentácii žalovanej, že rozhodcovskú zmluvu v danom prípade je potrebné posudzovať podľa právnych predpisov účinných ku dňu jej uzavretia, nie podľa Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní účinného až od 1.1.2015.

34. Podľa § 4 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

35. Zákon o rozhodcovskom konaní účinný do 31.12.2014 vyžadoval pre rozhodcovskú zmluvu výslovne iba písomnú formu, pričom zmluva mohla mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

V danom prípade rozhodcovská zmluva bola dojednaná písomne, a má formu rozhodcovskej doložky k zmluve o úvere (nie osobitnej zmluvy).

Rozhodcovská zmluva v danom prípade spĺňa všetky náležitosti vyžadované Zákomom o rozhodcovskom konaní, nakoľko Zákon o rozhodcovskom konaní nemal žiadne iné výslovné požiadavky na jej formálne a obsahové náležitosti tak, ako to neskôr s účinnosťou od 1.1.2015 zaviedol v § 3 ods. 2 a 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

36. To však neznamená, že platnosť rozhodcovskej zmluvy uzavretej stranami v danom prípade za účinnosti Zákona o rozhodcovskom konaní (ako nakoniec aj za účinnosti Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní) by súd nemal posudzovať aj z hľadiska všeobecných náležitostí právneho úkonu podľa Občianskeho zákonníka, a to tak, ako to vyplýva aj z doterajšej rozhodovacej činnosti slovenských súdov, predovšetkým z hľadiska ustanovení hmotného práva týkajúcich sa ochrany práv spotrebiteľa.

Súd tu dáva do pozornosti komentár A. Bělohávka, Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, Komentár 2, vyd. Praha: C.H.Beck, 2012, s. 220 až 232, podľa ktorého rozhodcovská zmluva je síce procesnou zmluvou v širšom slova zmysle, v podstatnej miere sa však na ňu použije hmotnoprávna úprava.

Tiež historickým výkladom možno prijať záver, podľa ktorého spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu ako procesnú zmluvu v širšom slova zmysle možno posudzovať aj z hľadiska všeobecných hmotnoprávných náležitostí právneho úkonu podľa Občianskeho zákonníka (vrátane úpravy týkajúcej sa ochrany práv spotrebiteľa), nakoľko tento záver je v súlade aj s cieľom zákonodarcu vyjadreným v cit. § 45 ods. 1 písm. e) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, v ktorom zákon uvádza aj „iný dôvod neplatnosti, rozhodcovskej zmluvy ako je absencia formálnych a obsahových náležitostí vymedzených v ust. § 3.

37. Podľa čl. 6 ods. Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady 93/13/EHS“) členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok záväzná pre strany, ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 2 písm. a) Smernice Rady 93/13/EHS „nekalé podmienky“ znamenajú zmluvné podmienky definované v čl.3.

Podľa čl. 3 ods. 1 a 3 Smernice Rady 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmlúv, ku škode spotrebiteľa. Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ods. 1 písm. q) Prílohy Smernice Rady 93/13/EHS za nekalé sa môžu považovať podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

38. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinného do 31.5.2014, tzn. v čase dojednaní rozhodcovskej zmluvy stranami (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

39. Ako cit. úprava práva Európskeho spoločenstva, či už priamo aplikovateľného alebo subsidiárneho charakteru, tak aj samotné cit. ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v zásade nevylučujú dojednanie rozhodcovskej zmluvy vo veciach spotrebiteľských zmlúv, teda dojednanie, že spory, ktoré vzniknú v určenom spotrebiteľskom zmluvnom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Naopak, právna úprava Európskeho spoločenstva predpokladá využitie zmluvného dojednaní alternatívneho riešenia sporov, vrátane možnosti riešenia sporov rozhodcami aj v spotrebiteľských veciach.

Je však vždy vecou vnútroštátneho súdu posúdiť, či rozhodcovská zmluva v danom konkrétnom prípade v spotrebiteľskej veci je alebo nie je neprijateľnou (nekalou) podmienkou.

40. Súd preskúmal predmetnú rozhodcovskú zmluvu a dospel k záveru, že rozhodcovskú zmluvu v danom prípade je dôvodné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda za neplatnú. K dôvodom tejto neplatnosti súd uvádza:

41. Súd sa stotožňuje so žalobkyňou, že rozhodcovská zmluva nebola v danom prípade vyjednaná individuálne.

Rozhodcovská zmluva v danom prípade je súčasťou vopred dodávateľom pripravenej typickej formulárovej štandardnej spotrebiteľskej úverovej zmluvy a jej všeobecných obchodných podmienok, s ktorými obsahovo a formálne splýva. Je súčasťou kompaktného celku formulárových tlačív, v rámci ktorých formálne aj obsahovo splýva s ostatnými zmluvnými dojednaniaми. Žalobkyňa nemohla nijako uzavrieť rozhodcovskej zmluvy a jej obsah ovplyvniť. Nemala možnosť výberu a mohla ju len ako celok spolu so zmluvou o úvere uzavrieť alebo odmietnuť. Podľa cit. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Súd len dodáva, že ani cit. ustanovenie bodu 10.2.3. všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého ak klient najneskôr pri uzavretí zmluvy nedoručí banke písomné oznámenie, že s rozhodcovskou doložkou nesúhlasí, má sa za to, že ju prijal, nemôže nič zmeniť sa vyššie uvedenom závere, nakoľko aj toto ustanovenie ako súčasť rozhodcovskej zmluvy nebolo dojednané individuálne.

42. Účelom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu zmluvných strán rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorú zmluvné strany takúto právomoc delegujú. Rozhodcovská doložka má preto osobitý význam, nakoľko v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch a povinnostiach zmluvných strán a založí nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Vznik rozhodcovskej zmluvy si preto vyžaduje osobitné vyjednanie uzavrieť takúto rozhodcovskú zmluvu.

Ak rozhodcovská zmluva v spotrebiteľskej veci nie je osobitne vyjednaná, bez vysvetlenia podstatných rozdielov medzi konaním pred všeobecným súdom a rozhodcovským súdom spotrebiteľovi, je plne dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ ako slabšia strana sporu si svoj osud v tak závažnej veci akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces neuvedomuje. Preto ak dodávateľ, ktorý je povinný vždy postupovať s odbornou starostlivosťou, a ktorý má širokú informačnú povinnosť vo vzťahu k spotrebiteľovi, v rámci kontraktačného procesu spotrebiteľa neupozorní na uzatváranie rozhodcovskej zmluvy, nepoučí ho, a nedá mu priestor na rozhodnutie a voľbu, je zrejmé, že spotrebiteľ si nemôže ani uvedomiť dôsledky tejto rozhodcovskej zmluvy, prípadne ani vôbec skutočnosť, že takúto zmluvu uzatvára. Ak rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom má byť akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle zmluvných strán. Slobodná vôľa pritom vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.

43. Aj keď predmetná rozhodcovská zmluva bola uzavretá pred 1.1.2015, a preto sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia (teda Zákonom o rozhodcovskom konaní), súd dáva do pozornosti ust. § 3 ods. 2, 3 a 4 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, v ktorých zákonodarca požiadavky na osobitné vyjednanie rozhodcovskej zmluvy a povinnosť dodávateľa poučiť spotrebiteľa o jej význame a dôsledkoch už jasne výslovne zakotvil.

Podľa § 3 ods. 2 veta prvá Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí byť písomná, obsahovo a formálne oddelená od spotrebiteľskej zmluvy a nesmie obsahovať dojednania, ktoré nesúvisia so spotrebiteľským rozhodcovským konaním.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí obsahovať

- a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo dodávateľa a meno, priezvisko, bydlisko spotrebiteľa,
- b) označenie spotrebiteľskej zmluvy alebo spotrebiteľských zmlúv, na spory z ktorých sa vzťahuje spotrebiteľská rozhodcovská zmluva,
- c) označenie stáleho rozhodcovského súdu s uvedením názvu a sídla,
- d) webové sídlo stáleho rozhodcovského súdu, na ktorom je zverejnený rokovací poriadok stáleho rozhodcovského súdu (ďalej len "rokovací poriadok"), ako aj aktuálne údaje podľa § 18 ods. 3 a adresu pre elektronickú komunikáciu a
- e) poučenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 1.

Aj keď táto nová právna úprava sa výslovne na rozhodcovskú zmluvu v danom prípade nevzťahuje, z významu rozhodcovskej zmluvy, jej dôsledkoch a postavenia žalobkyne ako slabšej strany, nemožno vyvodiť iný záver, než že predpokladom prijateľnosti a platnosti rozhodcovskej zmluvy aj v čase pred 1.1.2015 bolo osobitné vyjednanie rozhodcovskej doložky a riadne poučenie spotrebiteľa, a pokiaľ tak dodávateľ nekonal, rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, v dôsledku čoho je neplatná.

44. Na podporu vyššie uvedeného záveru súd poukazuje na rozhodovaciaj prax slovenských súdov, predovšetkým na závery prijaté Najvyšším súdom SR v uznesení sp.zn. 6MCdo 9/2012 zo dňa 16.1.2013, v ktorom najvyšší súd (okrem iného) vyslovil: „Vecnú správnosť dovolaním napadnutých uznesení nebola spôsobilá spochybníť ani námietka o nesprávnom právnom posúdení veci v otázke samotnej neprijateľnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že podľa § 93b zákona o bankách povinný nemal povinnosť prijať návrh rozhodcovskej zmluvy, a že o tejto možnosti mal vedieť. Uvedené ustanovenie nijako nezbavovalo právnu predchodkyňu oprávnenej povinnosti predložiť povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinnému sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní, a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Pokiaľ právna predchodkyňa oprávnenej takto nepostupovala, resp. pokiaľ takýto postup nebol oprávnenou doloženou listinami pripojenými k návrhu na exekúciu, súdy správne konštatovali neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Oprávnená sa svojej zodpovednosti za uzavretie neprijateľnej rozhodcovskej doložky nemohla zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech povinného. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov (akým je v danej veci zákon o bankách) zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu,“.

45. Z obsahu rozhodcovskej zmluvy v danom prípade žiadne informácie o rozdieloch medzi riešením sporu pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom nevyplývajú. Zo spôsobu uzavretia tejto rozhodcovskej zmluvy v danom prípade ako obsahovej a formálnej súčasti kompaktných štandardných vopred drobným písmom naformulovaných tlačív zmluvy o úvere (vrátane jej všeobecných obchodných podmienok), bez ďalšieho, záver o upozornení žalobkyne ako spotrebiteľa na uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy, na jej význam a dôsledky, nemožno vyvodiť. Bolo na žalovanej, aby v danom prípade v súlade s cit. ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka preukázala, že rozhodcovská zmluva ako zmluvná podmienka bola vyjednaná individuálne, čo žalovaná ničím nepreukázala.

46. Vychádzajúc z obsahu rozhodcovskej zmluvy v danom prípade, ak rozhodcovské konanie vyvolá dodávateľ (čo bolo aj v prípade predmetného spotrebiteľského rozhodcovského konania), žalobkyňa sa musela rozhodcovskému konaniu podrobiť. Podanie žaloby na rozhodcovský súd má totiž rovnaké účinky, ako keby bola podaná žaloba na všeobecnom súde, a po začatí rozhodcovského konania nemožno v tej istej veci konať a rozhodovať pred všeobecným súdom. Podaním žaloby na rozhodcovský súd dodávateľ zároveň jednostranne stanovil miesto súdneho konania bez prihliadnutia na geografickú vzdialenosť sídla rozhodcu a miestne príslušného všeobecného súdu žalobkyne ako spotrebiteľa (§ 13, §14 a § 19 písm. d) Civilného sporového poriadku).

47. Vo vzťahu k uvedenému obsahu rozhodcovskej zmluvy súd poukazuje na stanovisko schválené dňa 27.9.2010 na spoločnom rokovaní občianskoprávneho a obchodného kolégia Krajského súdu v Prešove, od ktorého sa súd nemal dôvod odkloniť, a v ktorom sa (okrem iného) uvádza: „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31.12.2007 alebo vo všeobecných obchodných

podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak sice spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu“.

V odôvodnení tohto stanoviska sa uvádza: „...Vysoká miera zneužitia, zjavné uprednostňovanie efektivity pred objektívnym rozhodovacím procesom a fakt, že sa rozhodovanie rozhodcami stalo predmetom biznisu, plne opodstatňuje zvýšenú pozornosť rozhodcovským rozsudkom ako exekučným titulom“.

Taktiež sa v ňom uvádza, že podľa názoru právnej vedy (K. Csach): „Z pohľadu spotrebiteľa je rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko - právnej ochrany pred štandardnými zmluvami“.

48. Ďalej súd tu poukazuje tiež na stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C - 243/08 z 4.6.2009 (Pannon GSM Zrt. a/a Erzsébet Sustikn Györfi), k čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, v ktorom súdny dvor (okrem iného) konštatuje, že vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritéria požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle čl.3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú. V tejto súvislosti musí vnútroštátny súd zohľadniť skutočnosť, že podmienka obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá bola do nej vložená bez osobitného vyjednávania a ktorá priznáva výlučnú právomoc súdu, v ktorého obvode sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, môže byť považovaná za nekalú.

V zmysle uvedeného stanoviska podmienku nekalosti spĺňa už len dojednanie, že príslušným súdom na riešenie sporov zo spotrebiteľskej zmluvy je všeobecný súd, v obvode ktorého má dodávateľ sídlo, a nie všeobecný súd spotrebiteľa, teda súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ.

49. K tvrdeniu žalovanej o právnej možnosti dosiahnuť nápravu rozhodcovského rozsudku vydaného na základe žaloby dodávateľa podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, súd len poznamenáva, že ak by sa prijal výklad, že v prípade existencie možnosti takejto právnej nápravy je bez ďalšieho potrebné každú rozhodcovskú zmluvu akceptovať, nikdy by neprichádzalo do úvahy posúdenie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, pretože podľa Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní každé spotrebiteľské rozhodcovské konanie je možné napadnúť žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

50. S poukazom na uvedené stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove a rozhodovaciu činnosť ako vnútroštátnych súdov, tak aj Súdneho dvora (ES), súd zastáva názor, že rozhodcovská zmluva v danom prípade núti žalobkyňu ako spotrebiteľa, aby v prípade, že rozhodcovské konanie začne na návrh dodávateľa, sa rozhodcovskému konaniu podrobila, nedáva jej možnosť výberu medzi všeobecným súdom a rozhodcovským súdom, a núti ju, aby spory s dodávateľom riešila výlučne v rozhodcovskom konaní a na rozhodcovskom súde, v obvode ktorého nemá bydlisko.

Preto súd prijal záver, že takáto rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, a je podľa cit. ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

51. Podľa § 45 ods. 1 písm. e) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní spotrebiteľ má možnosť domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku v prípade neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy.

Vzhľadom na vyššie uvedený záver o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v danom prípade súd žalobe žalobkyne na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu uvedeného v § 45 ods. 1 písm. e) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní vyhovel a napadnutý rozhodcovský rozsudok zrušil.

Keďže v prípade neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nie je daná právomoc rozhodcovského súdu vec prejednať a rozhodnúť, súd napadnutý rozhodcovský rozsudok zrušil v plnom rozsahu s tým, že podľa

§ 47 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní bude na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania vec prejednávať a rozhodovať už všeobecný súd.

52. Nakoľko pre záver súdu o dôvodnosti zrušenia napadnutého rozhodcovského rozsudku v plnom jeho rozsahu postačoval záver o existencii dôvodu podľa § 45 ods. 1 písm. e) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, tzn. o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, a v konaní na návrh niektorej strany je oprávnený ďalej rozhodovať už iba všeobecný súd, súd sa s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania už nezaoberal ďalšími dôvodmi pre zrušenie rozsudku tvrdenými žalobkyňou.

53. Súčasne so zrušením rozhodcovského rozsudku súd v záujme ochrany žalobkyne ako spotrebiteľa vyhovel návrhu žalobkyne a rozhodol aj o odložení vykonateľnosti zrušeného rozhodcovského rozsudku, a to do právoplatného skončenia tohto súdneho konania.

54. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštalácie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

Žalobe súd v plnom rozsahu vyhovel. Žalobkyňa bola teda v spore úspešná v plnom rozsahu. Preto jej súd priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

O výške týchto trov rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku súdny úradník.

56. Podľa § 2 ods. 2 zákona č.71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch) ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Podľa § 4 ods. 2 písm. u) Zákona o súdnych poplatkoch od poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu.

Podľa položky 3 písm. c) Prílohy Zákona o súdnych poplatkoch súdny poplatok zo žaloby o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia vydaného rozhodcom je 331,50 eur.

Vychádzajúc z tejto právnej úpravy súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť súdny poplatok zo žaloby tak, ako je uvedené vo výroku IV. rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu, resp. výroku rozhodnutia smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom, resp. z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť - odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a)neboli splnené procesné podmienky,

b)súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c)rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d)konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e)súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f)súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g)zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h)rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní ak súd zruší rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu , že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.